

Lild Strand med i europæisk projekt om Smarte Landsbyer

Lild Strands ihærdige og vedvarende arbejde med at se og udvikle landsbyens potentialer har givet adgang til EU-projektet "Smart Rural 27" for på den måde at inspirere andre europæiske landsbyer og institutioner til, hvordan man kan agere SMART i forhold til de eksisterende forhold.

Kirsten Birke Lund, der er den danske koordinator for SR-27-projektet, påpeger, at især tre temaer er blevet fundet interessante af teamet bag SR-27-projektet. Temaer, hvor det er vurderet, at Lild Strand har ageret SMART:

- 1) I Lild Strand har de et velfungerende samarbejde mellem de fastboende og sommerhusejerne i beboerforeningen Hawboernes Forening med Hawboernes Hus som samlingssted. Det positive/frugtbare samarbejde er udviklet og styrket gennem det planlægnings- og udviklingsarbejde, som på lokalt initiativ blev påbegyndt med udviklingsværksteder tilbage i 2017 og 2018. Lild Strand fik dengang hjælp til opstarten fra tre professorer fra Roskilde Universitet, og arbejdet er sidenhen beskrevet i det internationale tidsskrift Journal of Rural Studies. Et af de vigtige redskaber for Lild Strand har været opbygningen af en Masterplan, der kontinuerligt vedligeholdes og opdateres, efterhånden som projekterne gennemføres.
- 2) Lild Strand ønsker at udvikle turisme – og gerne på helårsbasis. Lild Strand er omgivet af beskyttet natur, så der er ikke mulighed for store byggerier eller andet for at skabe hoteller eller restauranter. Lild Strand omtales som kyststrækningens Stillekupé. Det kan godt lyde, som om det er langt ude, og der sker ikke noget som helst. Men frem for at se det som en ulempe har beboerne i Lild Strand valgt at se og bruge det som en fordel. De har valgt at fokusere på roen, naturen samt tiden og pladsen til refleksion. Lild Strand har derfor promoveret den "Stille turisme", som det også er beskrevet i ovennævnte forskningsartikel.
- 3) Der er ikke kun stille i Lild Strand – der er også mørkt! Også det har Lild Strand vendt til en fordel. For det betyder jo, at der ikke er den lysforurening, som vi ellers er udsat for, og som er skadelig for både natur og mennesker. Ved Lild Strand er det muligt at opleve stjernehimlen i al sin pragt. Så i december 2023 fik Hawboernes Forening i Lild Strand certifikatet som Dark Sky Park Bulbjerg fra DarkSky. En certificering, som frivillige i foreningens dark sky-gruppe har arbejdet på at opnå siden 2019. Og således endnu et eksempel på, hvordan en landsby har ageret SMART i forhold til de givne forhold.

"Smart Village – eller "Smart Landsby" – er en tilgang, som EU-parlamentet barslede med tilbage i 2017, og som siden har været støttet af EU-kommissionen. Bl.a. gennem de to projekter Smart Rural 21 (SR-21) og Smart Rural 27 (SR-27), som begge blev iværksat for at understøtte implementeringen af Smart Village-tilgangen. Ud over Lild Strand er Samsø og Torup i Halsnæs Kommune også en del af SR-27 samarbejdet.

Smart Village er ikke så kendt i Danmark som i andre EU-lande. Tilgangen minder om den 30 år gamle LEADER-metode, med den væsentlige forskel, at Smart Village gælder for enkelt-landsbyer, mens LEADER metoden gælder for større områder – her i området kendt fra den Lokale Aktions Gruppe (LAG) Thy-Mors.

I Lild Strand glæder Hawboernes Forening sig meget til at udveksle erfaringer omkring smart udvikling af mindre bysamfund, og foreningen går snart i gang med at oversætte dele af Masterplan Lildstrand (version 9) til engelsk – nu tilføjet logo for Smart Village.

[Lild Strand - Smart Rural 27](#)

Kontakt:

Kirsten Birke Lund, dansk koordinator for EU-projektet "Smart Rural 27", mobil 5223 0204,
kirsten@birke-lund.dk, <https://www.smartrural27.eu/>

Anne-Mette Kristensen, Hawboernes Forening, Lild Strand, samt dark sky-gruppen, mobil 2815 4918,
hawboerne@gmail.com, www.hawboerne.dk, <https://darksky.org/places/dark-sky-park-bulbjerg/>

Bjarne Sørensen, dark sky-gruppen i Hawboernes Forening, mobil 2338 4696,
sandhojgaard.bjarne@gmail.com

